

SCHAERSVOORDE AALTEN

Netwerken door naoberschap

De Achterhoek: een prachtig stukje Nederland met coulissenlandschap. Ook een streek waar nog geen 400.000 mensen wonen; waar landbouw, maakindustrie en naoberschap (burenplicht) economie en cultuur bepalen. Toen we Ewout Wessels vroegen wat nu een opvallend kenmerk is van zijn school Schaersvoorde bij de invoering van Nieuw VMBO, aarzelde hij niet: de relaties met de omgeving, vervolgonderwijs en bedrijven.

Een blik op de strategische visie van de school en je ontdekt elementen die je bij meer scholen tegenkomt: veilig voelen, respectvol met elkaar omgaan, iedereen doet ertoe. Maar Schaersvoorde, lezen we, is ook een netwerkschool en dat betekent dat ze gericht zijn op de buitenwereld. Ewout Wessels, locatie-leider van de locatie Stationsplein, legt uit hoe ze het begrip netwerkschool invullen. 'In Verbinding' zijn de woorden die in dit kader geregeld binnen de school worden gebruikt. Daarbij gaat het om verbindingen tussen docenten, tussen de verschillende schoolniveaus (zoals vmbo-havo), tussen school en regionale bedrijven, tussen Schaersvoorde en collega-scholen (ook in Duitsland) en het vervolgonderwijs. De school ziet zich daarbij als een gedeelte van het netwerk.

De keuze voor het concept van de netwerkscholen heeft ook implicaties voor het onderwijs. Zo ziet Schaersvoorde zich niet als voorbereidend mbo en dat komt door de nauwe banden met het Graafschap College. Met deze mbo-school zijn op docentniveau goede contacten en dat leidt ertoe dat Schaersvoorde het lesprogramma zo inricht dat de overstap van vmbo naar mbo voor leerlingen zo klein mogelijk voelt. Dit kan als docenten elkaar kennen en met elkaar spreken over de vakken die ze geven en hoe die op elkaar afgestemd kunnen worden. Om switchen tegen te gaan vindt de examinering van de profielen net als op vele andere scholen, in het derde jaar plaats. Zodat leerlingen in het vierde jaar zich volledig op de beroepsgerichte keuzevakken en het vervolgonderwijs kunnen richten. Enige uitzondering hierop vormt de sector Zorg & Welzijn, maar dat komt omdat de leerlingen als ze een jaar ouder zijn, net wat beter in staat zijn om bepaalde zorgtaken uit te voeren.

18

Leerlingen

Leerlingen zijn enthousiast over de beroepsgerichte keuzevakken. Twee meiden die later binnenhuisarchitect willen worden en kozen voor de Gemengde Leerweg, vinden het met name leuk, omdat je iets doet wat je zelf hebt gekozen. Dat is toch anders, dan een verplicht vak. Ook het beroepsgerichte vak scoort, want het zorgt ervoor dat je het gevoel hebt dat je met je eigen vak bezig bent. Ze zouden er zelfs wel meer uren aan willen besteden dan de zes die er nu voor staan. Tien, twaalf uur zou ook welkom zijn. Daar offeren ze eventueel wel een deel van hun vrije tijd voor op.

Veehouder

De Achterhoekse school heeft in de technische opleidingen al jaren een goede relatie met de stichting KBTO (Kontakt Bedrijfsleven Technisch Onderwijs). Dat is een stichting waarbij een kleine 200 technische bedrijven zijn aangesloten. Zij denken mee over de inhoud van het onderwijs, verzorgen gastlessen en bemiddelen bij docentenstages. Ook zijn ze actief betrokken bij de vaststelling van de beroepsgerichte keuzevakken. De KBTO als het Graafschap College bekijken de concept-lijst van deze keuzevakken, voordat de leerlingen een keuze kunnen maken. Vergelijkbare initiatieven zijn er voor zorg en groen. Daarbij helpen een veehouder, een hovenier en een campinghouder..

In de zogeheten zorgcarroussel werkt de school met andere scholen en de zorginstellingen samen, waarbij leerlingen buitenschools in de zorginstellingen leren, door bijvoorbeeld een dagdeel lessen te volgen in een verzorgingshuis.

De oriëntatie op vervolgonderwijs en werkveld is een van de bouwstenen van Nieuw VMBO. Voor Schaersvoorde eigenlijk al een bestaande praktijk. Toch leidt Nieuw VMBO wel tot veranderingen. Wessels legt uit welke: "De LOB-coördinator zit vaker in het klaslokaal dan vroeger, de profieloriëntatie vindt eerder plaats, namelijk in het tweede leerjaar, in dat tweede jaar zijn er ook al introductielessen over de profielen en de mentoren gaan met de leerlingen mee naar die lessen. Verder zijn we nog bezig over de vraag wie nu het beste mentor kan zijn, een avo-docent of een beroepsgerichte docent. Op dit moment zijn er ook avo-docenten mentor, maar in het vierde leerjaar is het de beroepsgerichte docent die de leerling begeleidt tijdens zijn stage en bij het maken van de uiteindelijke keuze voor de vervolgopleiding."

19

Dick Hobé, docent BWI stapt een jaar of tien geleden over van het bedrijfsleven naar het docentschap. Dertig eerder maakt zijn collega Joop te Paske, docent PIE, dezelfde overstap. Wat zij vooral ervaren door de invoering van Nieuw VMBO is dat hun rol als docent verandert en dan met name in het vierde jaar, als leerlingen werken aan hun beroepsgerichte keuzevakken. "In het vierde leerjaar hebben we een klas vol met leerlingen die verschillende keuzevakken volgen en daarnaast ook nog een verschillend niveau hebben.

Daardoor moeten we als docent individueler lesgeven. Dat kan ook omdat leerlingen gemotiveerder zijn. Je ondersteunt leerlingen meer in hun leerproces. De keuzevakken bieden de mogelijkheid voor leerlingen om meer de diepte in te gaan."

Werkontbijt

Beide docenten zijn tevreden over de relaties met het vervolgonderwijs en de bedrijven. Zij constateren dat de profielen nu beter zijn afgestemd op het mbo. Ook geeft het werken met keuzedelen in het mbo en de beroepsgerichte keuzevakken in het vmbo, mogelijkheden om het onderwijs beter op elkaar af te stemmen. Zeker in hun eigen regio gebeurt dat, waardoor de overstap van vmbo naar mbo is verbeterd. De relaties met het werkveld zijn laagdrempelig. De docenten hebben het voordeel dat ze zelf uit het bedrijfsleven

komen, maar het naoberschap is in deze regio nu eenmaal belangrijk. Je kent elkaar en helpt elkaar en daardoor is het gemakkelijker om bedrijven bij het onderwijs te betrekken en delen van het onderwijs in een bedrijf te laten uitvoeren. In dit verband noemen ze het jaarlijkse werkontbijt op school, waar zo'n 70 tot 80 bedrijven aan deelnemen. Een mooi moment om te netwerken.

Feiten en cijfers

Het Christelijk College Schaersvoorde maakt onderdeel uit van Achterhoek VO. In totaal bestaat Achterhoek VO uit twaalf scholen in de Oostelijke Achterhoek. Schaersvoorde heeft vier vestigingen, twee in Aalten, één in Dinxperlo en één in Winterswijk. De school biedt havo, vwo en vmbo aan. Op alle vestigingen tezamen studeren in totaal een kleine 2000 leerlingen en werken zo'n 230 mensen. In het vmbo kunnen de leerlingen de profielen BWI, PIE, Groen, Economie & Ondernemen en Zorg & Welzijn volgen. Verder krijgt in Aalten op één locatie de onderbouw les, kom je in de bovenbouw van het vmbo terecht, dan verhuis je naar een andere locatie in Aalten.